

VLAAMSE RAAD

BUITENGEWONE ZITTING 1992

30 JANUARI 1992

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer L. Dierickx —

houdende regeling van de vogelbescherming

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Steeds meer mensen raken overtuigd van de noodzaak de natuur en de levende wezens die er deel van uitmaken, de best mogelijke bescherming te geven.

In dit perspectief kan worden gezegd dat de wetgeving op de jacht en de vogelbescherming alles behalve aangepast en doorzichtig is. Dit is deels het gevolg van de historische ontwikkelingen, deels het gevolg van de druk van allerlei groepen die specifieke belangen verdedigen.

De **jachtwet** is de oudste wet in dit vlak en stamt uit een tijd (1882) dat de behoefte om de natuur of delen ervan te beschermen nog niet bestond. Toen in de jaren zestig vastgesteld werd dat de ongelimiteerde consumptie uit de natuur moest worden afgeremd en later gestopt, bleek er geen enkele kaderwet voorhanden te zijn waarop de gewenste beschermingsmaatregelen konden steunen.

De opeenvolgende koninklijke besluiten die beoogden bepaalde vogelsoorten te beschermen, werden dan maar gebaseerd op de **jachtwet** van 28 februari 1882. Dit kan echter niet. Artikel 1bis van deze wet stelt immers duidelijk welke diersoorten onder deze wet vallen. Ook na 1973 toen er met de wet op het natuurbehoud (12 juli 1973) een veel logischer kaderwet voorhanden was, bleef men toch alle besluiten inzake vogelbescherming steunen op de jachtwet.

In dit verband heeft de Raad van State in een advies aan de Waalse Gewestraad (Stuk 151 (1984-1985) — Nr. 1) gesteld dat artikel 31 van de **jachtwet** (het artikel waarop de

koninklijke besluiten inzake de vogelbescherming zijn gebaseerd) bepalingen bevat die niet onder de door de jachtwet geregementeerde materie ressorteren.

Ook in het arrest van 8 juli 1987, waarin België door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen werd veroordeeld wegens het niet uitvoeren van de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand (79/409/EEG) wordt hierover onrechtstreeks een uitspraak gedaan. De veroordeling baseerde zich weliswaar op een reeks van acht bezwaren die werden geuit door de Europese Commissie, maar het inleidende vonnis bevat ook enige algemene uitspraken die aantonen dat zolang onze wetgeving ter zake niet structureel aangepast wordt, een echte toepassing van de Europese richtlijn moeilijk blijft.

Dit voorstel van decreet gaat uit van een aantal vaststellingen en visies, waarin enerzijds het behoud van de vogels en anderzijds het in regel brengen van onze wetgeving met een reeks vroeger aangegane (internationale) verbintenissen, centraal staan.

1. Algemene structuur

Conform de Europese richtlijn 79/409 van 2 april 1979 gaat dit voorstel ervan uit dat „alle” vogels beschermd zijn. In de tekst zelf worden een aantal uitzonderingsmogelijkheden, waarvan de jacht de belangrijkste is, duidelijk omschreven. Uitzonderlijk kan de bevoegde Minister afwijken van de algemene bescherming via de procedure zoals beschreven in artikel 9 van de Europese richtlijn, bijvoorbeeld voor de verdelging en het houden van vogels in gevangenschap.

2. Verschillende bepalingen

Verschillende bepalingen uit

- de Conventie van Parijs van 18 oktober 1950,
 - de Europese richtlijn 79/409 van 2 april 1979,
 - de Benelux-overeenkomst van 10 juni 1970, en
 - de Ramsar-conventie van 2 februari 1971
- worden in dit voorstel van decreet opgenomen.

3. Actualisering van bepaalde reglementen

Sommige bepalingen uit de bestaande reglementeringen zijn, alhoewel ze vroeger dienst hebben bewezen, vandaag voorbijgestreefd.

Voorbeeld : in verband met het vrijlaten van in beslag genomen vogels wordt in dit voorstel gepreciseerd dat, met het oog op het vergroten van hun overlevingskansen, bepaald kan worden dat de vogels ook via een vogelopvangcentrum kunnen worden vrijgelaten en dit op het juiste ogenblik en op de juiste plaats. Deze centra kunnen hiervoor dan ook worden erkend door de bevoegde Minister.

4. Tegengaan van faunavervalsing

Het ongecontroleerd uitzetten van vogels in de natuur wordt tegengegaan. In het verleden hebben diverse ecologische rampen hun oorsprong gevonden in het onverstandig introduceren of manipuleren van dieren.

5. De jacht

De jacht wordt niet afgeschaft door dit voorstel van decreet. Wel wordt de functie van de jacht teruggebracht tot wat ze eigenlijk is : een uitzondering op de algemene bescherming. De bestaande reglementering betreffende de jachtdaad

kan grotendeels binnen de jachtwet behouden blijven. In dit voorstel van decreet wordt echter duidelijk afgepaald welke vogelsoorten bejaagd mogen worden. Het toepassingsveld van de jachtwet, voor zover het zoogdieren betreft, wordt uiteraard niet behandeld in dit voorstel van decreet. Het zal wel noodzakelijk zijn artikel 1 van de jachtwet te herzien.

De predatoren (onder andere wezel, hermelijn, bunzing, steenmarter, das, wilde kat . .) verdienen als belangrijke schakels in het ecologisch systeem alle bescherming.

6. Vogelhouderij

Vogelhouderij wordt beschouwd als een uitzondering op de algemene beschermingsregel. Vogels in gevangenschap houden kan nog slechts mits een persoonlijke uitzonderingsvergunning verworven wordt. In dit voorstel werd een poging gedaan de wijdverspreide misbruiken, die op dit ogenblik de algemene regel zijn, zoveel mogelijk in te dijen. Naast de persoonlijke vergunning blijft het administratief gedeelte veruit identiek aan de huidige wetgeving met dit verschil dat enkel nog vogels met een gesloten ring (dus gekweekte) mogen worden gehouden. Dit zal niet alleen de administratieve besommeringen van de vogelhouder sterk vermindere, maar het is eveneens de enige methode om de vogelhouderij administratief in overeenstemming te brengen met de internationale verbintenissen.

7. Verdelging

Hier geldt hetzelfde uitgangspunt als voor de andere uitzonderingen. Wanneer een vogelsoort meer dan normale schade aanricht en deze schade niet op een natuurvriendelijke manier kan worden vermeden, wordt de grondgebruiker in de mogelijkheid gesteld zijn oogst of teelt te beschermen met een vuurwapen. In dezelfde uitzondering kan worden voorzien indien de volksgezondheid ernstig wordt bedreigd. Verdelging is geen „alternatieve jacht” maar een bestrijden van abnormale schade.

8. Biotoopbescherming

Het is totaal zinloos bepaalde diersoorten te willen beschermen zonder aandacht te besteden aan het belangrijkste aspect van deze bescherming, met name het behoud van de typische leefgebieden van de soort.

Naast de bepalingen van andere wetgevingen en de inspanningen van overheid en particuliere organisaties om biotopen door aankoop veilig te stellen, wil dit voorstel een bepaald aspect van deze bescherming preciseren, onder andere de bescherming van bepaalde individuele nesten.

9. Controle en bestrafing van overtredingen

Elke beschermingsmaatregel staat of valt met de mogelijkheid de naleving ervan af te dwingen. Een goede controle te velde is onmisbaar. Daar het gaat om een moeilijk uit te voeren controle, die heel wat deskundigheid vereist, wordt bepaald dat politie en rijkswacht zich bij deze controle kunnen laten bijstaan door experts. Anderzijds moet men de mogelijkheden vergroten om gespecialiseerde controle-organismen in het leven te roepen.

Tot hiertoe werd elke overtreding van de reglementering inzake vogelbescherming behandeld voor de politierechtbank. Vooral als men weet dat trafikanten in beschermde vogels op de zwarte markt astronomische bedragen kunnen verdienen, is het duidelijk dat een veroordeling tot een boete

van maximaal 25 frank (x 60) (totaal te betalen boete ongeveer 1.500 frank) een lachertje is.

Daarbij komt dat het overgrote deel van deze overtredingen, juist omdat ze in het huidige rechtssysteem maar gezien worden als overtredingen (zoals verkeerd parkeren) gewoon worden geseponneerd. Het politioneel karakter houdt eveneens beperkingen in wat betreft de opsporingsmogelijkheden van de bevoegde controlediensten, redenen genoeg dus om deze materie ook op strafrechtelijk gebied het belang te geven dat haar toekomt. In de actuele situatie zijn onder andere huiszoekingen niet toegelaten.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Conform artikel 19, § 1, tweede lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen vermeldt dit artikel dat het voorstel van decreet een aangelegenheid regelt zoals bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

Artikel 1 van het koninklijk besluit van 9 september 1981 betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 16 december 1981 en de besluiten van de Vlaamse Executieve van 20 november 1985 en 4 november 1987, wordt in overeenstemming gebracht met artikel 1 van de Europese richtlijn 79/409 van 2 april 1979, die betrekking heeft op alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten. Het koninklijk besluit van 1981 was inderdaad niet in overeenstemming met voornoemde Europese richtlijn in zover het het jachtwild algemeen uitsloot van de vogelbeschermingswetgeving. Bepaalde vogelsoorten kunnen het voorwerp zijn van een uitzonderingsbepaling en bejaagd worden, maar dit blijft een uitzonderingsbepaling binnen de algemene beschermingswetgeving. Deze interpretatie van voornoemde Europese richtlijn wordt bijgetreden door het arrest van het Europees Hof van Justitie van 8 juli 1987 in het inleidend vonnis („de algemene verplichtingen van de lidstaten krachtens de richtlijn”).

De soorten die nog kunnen worden gehouden als **neerhofdieren**, worden in dit artikel limitatief opgesomd. Zo kunnen de wijdverspreide misbruiken, die door de vroegere bepalingen niet bestreden werden, worden beperkt.

Artikel 3

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 4

In overeenstemming met voornoemde Europese richtlijn en zoals impliciet aangeduid in artikel 2 worden de jacht en de vogelhoudery beschouwd als uitzonderingen op de beschermingswetgeving.

„Ruilen” wordt beschouwd als een economische handeling (zie arrest van het Europees Hof van Justitie van 8 juli 1987, vijfde bezwaar) en als dusdanig verboden. De enige **aanvaar-**

de ruilmogelijkheid is deze geboden door artikel 13, § 4 van dit voorstel van decreet. Het ruilen van vogels van dezelfde soort wordt niet beschouwd als een handelsdaad.

Artikel 5

Dit artikel houdt rekening met de in juli 1984 door de Raad van Europa aangenomen aanbeveling, met de **Benelux**-beschikking **M(83)27** en met artikel 11 van voornoemde Europese richtlijn.

Introductie van vreemde dieren en dus ook vogels in een bepaald ecosysteem is ecologisch en economisch uiterst risikant (bijvoorbeeld introductie van de muskusrat in Europa, van het konijn en de mus in Australië . . .). Projecten in verband met het aanwenden van diersoorten (sluipwespen bijvoorbeeld) in de nieuwste biotechnologie moeten met de grootste omzichtigheid worden bekeken. Dit wil geen afbreuk doen aan het feit dat dit een ecologisch winstpunt kan inhouden, met name een geringere aanwending van chemische bestrijdingsmiddelen. De ene kwaal mag echter niet door een andere worden vervangen.

Hetzelfde geldt, zij het minder strikt, voor herintroductie van uitgestorven diersoorten. Het inschatten van de ecologische impact van herintroductie blijft moeilijk. Herintroductie moet beperkt blijven tot uitzonderingsoperaties die wetenschappelijk worden begeleid. Een voorafgaand advies van de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud is dan ook noodzakelijk.

Uit verschillende onderzoeken blijkt ook dat het op grote schaal uitzetten van gekweekte vogels voor de jacht (bijvoorbeeld fazanten) een negatief effect heeft op het plaatselijk ecosysteem (bijvoorbeeld het verdwijnen van reptielen, bodemleven). Deze praktijken worden door alle **jagersverenigingen** als niet weidelijk beschouwd en dienen enkel de plezierjacht.

Artikel 6

Deze bepaling is dezelfde als deze van artikel 3, derde lid van voornoemd koninklijk besluit van 9 september 1981.

Artikel 7

Dit artikel biedt een legale basis voor hen die onbaatzuchtig een zieke of gekwetste vogel opnemen en deze naar een vogelopvangcentrum brengen. Momenteel is dit op de keper beschouwd verboden en dus strafbaar.

Artikel 8

Dit artikel strekt tot een officiële erkenning van de centra die zich reeds jarenlang op basis van een persoonlijke **uitzonderingsvergunning** (vergunning toegekend aan individuele personen) inzetten voor de opvang van vogels in nood.

Aan deze erkenning kan de Minister bepaalde voorwaarden verbinden. De Vlaamse Hoge Raad voor het Natuurbehoud moet hierin een adviserende rol vervullen om te voorkomen dat bijvoorbeeld pseudo-commerciële organismen zoals safariparken kunnen worden erkend als opvangcentrum. Hier is het gevaar immers groot dat commercieel interessante soorten (voor de zwarte markt) nooit hun weg terugvinden

naar de natuur. Illegale handel zou zo kunnen worden gecamoufleerd door een officieel erkend opvangcentrum.

Artikel 9

Dit artikel is identiek aan artikel 9, § 2 van voornoemd koninklijk besluit van 9 september 1981.

Artikel 10

In dit artikel dient voorzien te worden in toepassing van voornoemde Europese richtlijn. Opgezette vogels die vandaag nog in het bezit zijn van fysische en rechtspersonen, moeten geregistreerd zijn vóór 1972 en dienen voor persoonlijk of intern gebruik. Deze registratieverplichting werd opgenomen in voornoemd koninklijk besluit van 9 september 1981 (artikel 6, § 3).

Artikel 11

Het aantal vogels dat als wild wordt gerangschikt, wordt aanzienlijk beperkt. Trekvogels waarop een weidelijke jacht niet echt mogelijk is, vallen volledig onder de beschermingsbepalingen van dit voorgestelde decreet. Andere soorten kunnen niet worden beschouwd als wild daar dit zou indruisen tegen de Europese richtlijn of de Benelux-overeenkomst inzake jacht. Schadebestrijding valt niet meer onder de jachtreglementering. Ze wordt gereguleerd door dit decreet.

Artikel 12

Dit artikel is een toepassing van de handelsbeperkingen in verband met bepaalde wildsoorten, zoals bepaald door voornoemde Europese richtlijn.

Artikel 13

§ 1. In overeenstemming met voornoemde Europese richtlijn en het arrest van het Europees Hof van Justitie van 8 juli 1987 kunnen volièrevogels slechts op grond van een persoonlijke uitzonderingsvergunning worden gehouden. Deze uitzonderingsprocedure (artikelen 13 tot 16) moet conform zijn aan de bepalingen van artikel 9 van voornoemde Europese richtlijn.

§ 2. De enkele vogelsoorten die uit de vroegere lijst zijn weggefallen, zijn soorten die om allerlei redenen sterk in achteruitgang zijn.

§ 4. Het zogenaamde ruilen was en is een dekmantel voor allerlei misbruiken. Ook in het arrest van het Europees Hof van Justitie van 8 juli 1987 wordt ruilen de facto gelijkgesteld met handel (zie vijfde bezwaar). Het ruilen van vogels van dezelfde soort biedt de kans nieuw bloed in de volière te brengen en inteelt te voorkomen. Hiertoe werd trouwens oorspronkelijk het ruilen ingevoerd. Vermits het hier een omwisselen betreft van dezelfde vogelsoort die logisch gezien ook dezelfde „handelswaarde” heeft, is dit de enige ruil die men kan beschouwen als een niet-economische handeling.

§ 5. De beperking dat ook tot en met 1990 (de overgangsperiode) enkel vogels met gesloten voeringen op tentoonstellingen toegelaten zijn, dient ertoe de kweek te bevorderen.

ren. Zolang de bevoorrading uit de natuur zal blijven bestaan, zal men de uiteindelijke doelstelling, met name het kweken, nooit in de hand werken, en dit alhoewel de technische **know-how** in ruime mate voorhanden is.

Artikelen 14 en 15

Deze bepalingen zijn in essentie dezelfde als die welke in de huidige reglementering (koninklijke en ministeriële besluiten) van kracht zijn.

Artikel 16

Dit is een precisering van artikel 3 van het huidige uitvoeringsbesluit inzake de vogelbeschermingsreglementering (ministerieel besluit van 14 september 1981 waarbij het houden van vogels en een tijdelijke bevoorrading in vogels wordt toegestaan in toepassing van de bepalingen van het koninklijk besluit van 9 september 1981, betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest). De mogelijkheid wordt geboden aan een veroordeelde vogelhouder de in overeenstemming met dit decreet gehouden vogels over te dragen aan een ander vogelhouder teneinde het kapitaal aan gekweekte vogels niet te laten verloren gaan.

Artikel 17

Dit artikel stemt overeen met artikel 3 van voornoemd koninklijk besluit van 9 september 1981.

Artikel 18

Dit artikel wordt ingelast om een algemeen verspreid en voor de natuur nefast misbruik in te dijken. Het (laten) plaatsen op eigen terrein van vallen, klemmen en andere verboden middelen wordt beschouwd als een materiële inbreuk en gestraft met een (lichte) boete. Het is immers al te gemakkelijk voor bijvoorbeeld jachtterreinhouders hun jachtterrein vol te zetten met allerlei verboden tuigen en nadien te verklaren hiervan niet op de hoogte te zijn om zo aan vervolging te ontsnappen.

Artikel 19

Dit artikel ligt in de lijn van artikel 10 van voornoemd koninklijk besluit van 9 september 1981.

In de mogelijkheid **experten** te consulteren moet expliciet worden voorzien om alle discussies te vermijden **in** verband met de aanwezigheid van „onbevoegden” bij het opstellen van processen-verbaal enzovoort. De determinatie van soorten is dikwijls niet eenvoudig. Beëdigde ambtenaren moeten de mogelijkheid hebben competente ornithologen te raadplegen.

Artikel 20

Dit artikel stemt overeen met artikel 47 van de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud.

Artikel 21

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 22

Ingevolge voornoemde Europese richtlijn kunnen bepaalde vogels, die in paragraaf 2 van dit artikel worden vermeld, niet worden beschouwd als behorend tot het jachtwild.

Dit artikel voorziet in de reglementering van de **uitzonderingsbepaling** die de verdelging van de opgesomde vogels ingeval van belangrijke schade mogelijk maakt onder de voorwaarden zoals bepaald in artikel 9 van voornoemde Europese richtlijn.

Artikel 23

Dit artikel voorziet in de toepassing van artikel 4 van voornoemde Europese richtlijn.

Artikelen 24 tot 28

Deze artikelen behoeven geen commentaar.

L. DIERICKX

VOORSTEL VAN DECREET

HOOFDSTUK 1

Algemene bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

Dit decreet is van toepassing op alle vogels die behoren tot één van de op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Gemeenschappen in het wild voorkomende vogelsoorten. Daarin worden alle bestaande ondersoorten, rassen of variëteiten van deze vogelsoorten begrepen, ongeacht de plaats waar deze vogels voorkomen in de natuur en of ze levend, dood of opgezet zijn.

Vallen echter niet onder de bepalingen van dit decreet de tamme duivehrassen en de gedomesticeerde knobbelzwaan (*Cygnus olor*), de grauwe gans (*Anser anser*) en de wilde eend (*Anas platyrhynchos*) voor zover ze worden gekweekt als neerhofdieren.

Artikel 3

Behalve andersluidende aanduidingen wordt voor de toepassing van dit decreet verstaan onder :

- eieren : volledige zowel als uitgeblazen eieren en eierschelpen van de vogelsoorten die onder de bepalingen van dit decreet vallen ;

— nesten : bewoonde of in aanbouw zijnde nesten ;

— Minister : de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid het natuurbehoud in het Vlaamse Gewest behoort ;

— Executieve : de Vlaamse Executieve ;

— Europese richtlijn : de richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand ;

— Hoge Raad : de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud.

Artikel 4

Het is te allen tijde en om het even waar verboden de in artikel 2 vermelde vogels, alsmede hun nesten, eieren, jongen, pluimen, alsook delen ervan of van vogels herkomstige produkten, die als dusdanig gemakkelijk te herkennen zijn, moedwillig te verstoren, te vangen, te doden, te verdelgen, te vervoeren, zelfs tijdelijk in of uit te voeren, onder zich te hebben, tentoon te stellen, te kopen, te verkopen, te koop aan te bieden of te vragen, te ruilen en te leveren behoudens de in artikelen 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 22 en 25 vermelde afwijkingen.

Artikel 5

Introductie in de natuur van niet-inheemse vogels, gekweekte alsmede ingevoerde wildvang, en van niet in de natuur voorkomende kweekvormen is verboden.

Het uitzetten van vogels, zowel inheemse als uitheemse, met de bedoeling ze te bejagen is eveneens verboden.

Reïntroductie van vogelsoorten die zijn uitgestorven in het Vlaamse Gewest of op het punt staan uit te sterven, kan door de Minister slechts worden toegestaan na gunstig advies van de Hoge Raad.

Artikel 6

Het is verboden volwassen vogels op of nabij het nest te fotograferen, te filmen of te pogen dit te doen, uitgezonderd bij nesten die zich bevinden op een bewoond erf.

Artikel 7

In afwijking van artikel 4 is het wel toegestaan een vogel die gekwetst, ziek of duidelijk in moeilijkheden verkeert te vangen en onmiddellijk naar een door de Minister erkend vogelasielhouder te vervoeren.

Artikel 8

De Minister kan vogelopvangcentra (vogelasielen) erkennen. De verantwoordelijke hiervan verkrijgt een vergunning om in afwijking van artikel 4 de in artikel 2 vermelde vogels onder zich te houden en te vervoeren tot ze opnieuw in de natuur kunnen worden vrij gelaten.

Artikel 9

De bepalingen van artikel 4 betreffende het onder zich houden, vangen en vervoeren gelden niet voor medewerkers van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen, voor zover zij het houden, vangen of vervoeren van vogels verrichten op grond van het wetenschappelijk ringonderzoek, onder leiding van dit Instituut en in overeenstemming met de in hun vergunning vermelde voorwaarden.

Artikel 10

§ 1. De bepalingen van artikel 4 hebben geen betrekking op opgezette vogels of eieren van de in artikel 2 vermelde vogels voor zover zij bestemd zijn voor openbare onderzoeksorganismen of voor zover ze vermeld staan in een vóór 2 november 1972 door de burgemeester van hun woonplaats geviseerde inventaris.

§ 2. De opgezette vogels, waarvan sprake in dit artikel, mogen niet worden tentoongesteld met publiciteits- of handelsbedoeling, noch worden gebruikt als versiering in verkoopruimtes. Ze mogen evenmin worden verkocht, te koop aangeboden, geruild of vervoerd.

HOOFDSTUK II

De jacht

Artikel 11

In afwijking van artikel 4 vallen de volgende vogelsoorten onder de bepalingen van de jachtreglementering :

- klein wild : fazant, patrijs ;
- waterwild : wilde eend, meerkoet ;
- overig wild : houtduif.

Artikel 12

De meerkoet, zelfs als de jacht erop is geopend, mag niet worden vervoerd met het oog op handel, uitvoer, doorvoer, zelfs tijdelijke invoer. Hij mag niet worden verhandeld, te koop aangeboden, noch gekocht of geleverd. Dit geldt eveneens voor zijn pluimen, eieren en jongen. Voor opgezette vogels of eieren gelden de bepalingen van artikel 10.

HOOFDSTUK III

Het onder zich houden van vogels als volièrevogels

Artikel 13

§ 1. In afwijking van artikel 4 kan de Minister aan personen die voldoen aan de in §3 opgesomde voorwaarden, een persoonlijke uitzonderingsvergunning toekennen om enkele van de in § 2 opgesomde vogels, alsmede hun eieren, nesten en jongen onder zich te houden met de bedoeling ermee te kweken. Eenzelfde persoon kan maximaal voor vier soorten van de in § 2 opgesomde vogels een vergunning bekomen. Vogelhandelaars, zaadhandelaars of zij die handel drijven in benodigdheden voor het houden van vogels mogen de in § 2 vermelde vogels nooit onder zich hebben in hun winkels, op hun erven, in hun magazijnen, woonhuizen of aanpalende woonhuizen. Deze handelaars zijn eveneens verplicht het toezicht van de in artikel 20 vermelde overheidspersonen te aanvaarden en alle maatregelen te treffen voor het vergemakkelijken van hun toezicht.

De vergunning is geldig voor drie jaar en kan worden verlengd.

§ 2. Vogels die worden beschouwd als volièrevogels en slechts op grond van een persoonlijke vergunning kunnen worden gehouden, zijn : zanglijster (*Turdus philomelos*) , groenling (*Chloris chloris*), kneu (*Carduelis cannabina*), vink (*Fringilla coelebs*), **barmsijs** (*Carduelis flammea*), goudvink (*Pyrrhula pyrrhula*) , putter (*Carduelis carduelis*) , keep (*Fringilla montifringilla*) , sijs (*Carduelis spinus*).

§ 3. Personen die in aanmerking willen komen voor een vergunning om vogels te houden, moeten voldoen aan de volgende voorwaarden :

- Belg zijn en in het Vlaamse Gewest wonen ;
- de volle leeftijd van 21 jaar hebben bereikt ;
- de laatste 5 jaar niet zijn veroordeeld voor overtredingen van de reglementeringen inzake natuurbehoud, **vogelbescherming** of jacht ;
- titularis zijn van een inventaris zoals beschreven in artikel 14 ;

— een verklaring hebben getekend waarin zij zich bereid verklaard hebben de controle door de in artikel 20 genoemde personen te aanvaarden.

§ 4. Het ruilen van vogels is slechts toegestaan tussen vergunninghouders in zover het gaat om de soorten waarop hun vergunning betrekking heeft. Enkel vogels van dezelfde soort mogen worden geruild. Ze moeten geringd zijn met een gesloten **voetring** en regelmatig zijn ingeschreven in een inventaris.

§ 5. In afwijking van artikel 4, maar onverminderd de andere bepalingen van dit decreet, is het toegestaan in § 2 vermelde levende vogels te vervoeren van 1 oktober tot en met 15 maart voor zover het vogels betreft voorzien van een gesloten **voetring** en voor zover ze worden vervoerd met het oog op deelname aan tentoonstellingen.

Vinken (*Fringilla coelebs*) mogen om deel te nemen aan vinkensettingen van 15 maart tot en met 31 augustus worden vervoerd voor zover zij voorzien zijn van een gesloten **voetring**.

Artikel 14

§ 1. De vogels die het voorwerp uitmaken van de vergunning, moeten worden ingeschreven in een inventaris. Deze bestaat uit een of meer bladen die doorlopend zijn genummerd, en wordt rechtstreeks aan de vergunninghouder toegezonden door de eerstaanwezende ingenieur, diensthoofd van de Dienst Groenbeheer van het gebied waarin de woonplaats van de vergunninghouder gelegen is. De in artikel 20 vermelde personen met controlerende bevoegdheid ontvangen jaarlijks de lijst van de vergunninghouders uit hun ambtsgebied.

§ 2. De levende vogels die in het bezit zijn van de vergunninghouder, moeten zijn voorzien van een aangepaste gesloten **voetring** die moet voldoen aan de door de Executieve uitgevaardigde bepalingen.

De gesloten voetringen worden aan de vergunninghouder toegestuurd door de Dienst Groenbeheer, bevoegd voor de woonplaats van de vergunninghouder. Deze ringen moeten ten laatste tien dagen na de geboorte van de vogel aan de poot van deze vogel worden bevestigd.

§ 3. Voor elke vogel die op de in § 1 bedoelde inventaris voorkomt wordt door de vergunninghouder een afzonderlijke steekkaart ingevuld. Deze steekkaart moet voldoen aan de door de Executieve vastgestelde bepalingen. Ze dient als eigendoms- en vervoerbewijs en moet de vogel altijd vergezellen.

Elke wijziging in de toestand van de vogel wordt op deze steekkaart vermeld. Bij ruil wordt zowel hij die de vogel weggeeft als hij die hem ontvangt met aanduiding van de ruildatum, vermeld. De steekkaart vergezelt steeds de vogel. Bij geboorte van een vogel wordt een steekkaart opgesteld op het ogenblik dat hij wordt geringd.

Artikel 15

§ 1. De inventarissen worden door de vergunninghouder afzonderlijk ingevuld in tweevoud en jaarlijks afgesloten op 31 januari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de inventaris werd geopend. Het eerste exemplaar van de inventaris wordt jaarlijks vóór 1 mei gezonden naar de eerstaanwezende ingenieur, diensthoofd van de Dienst Groenbeheer van het

gebied waarin de woonplaats van de houder van de vermelde vogels gelegen is. Het tweede exemplaar en de eventuele bijlagen worden door de vergunninghouder dagelijks bijgewerkt als vogels sterven, ontsnappen of geboren worden. Ook bij ruil wordt de verkregen vogel onmiddellijk ingeschreven en de weggegeven vogel als dusdanig aangestipt met duidelijke vermelding van de naam en het adres van de persoon aan wie de vogel werd overhandigd of van wie de vogel afkomstig is.

§ 2. In het Vlaamse Gewest wordt aan elke houder van een uitzonderingsvergunning een inschrijvingsnummer toegekend. Dit inschrijvingsnummer moet worden vermeld op alle stukken betreffende de vogels die de titularis van dit nummer onder zich heeft.

§ 3. Vergunninghouders die van woonplaats veranderen melden dit onmiddellijk aan de eerstaanwezende ingenieur, diensthoofd van de Dienst Groenbeheer van het gebied waarin hun nieuwe woonplaats gelegen is.

Artikel 16

Bij veroordeling van een geregistreerd vogelhouder wegens overtreding van de reglementeringen inzake natuurbehoud, faunabeheer, vogelbescherming of jacht, worden de inventarissen en de niet-gebruikte voetringen door de vogelhouder, wiens vergunning automatisch vervalt, uiterlijk 1 maand na de datum waarop het vonnis werd geveld, overgemaakt aan de eerstaanwezende ingenieur, diensthoofd van de Dienst Groenbeheer van het gebied waarin de woonplaats van de vogelhouder gelegen is.

Artikel 19 is van toepassing op de vogels die deze vogelhouder onder zich heeft, tenzij hij verkiest de op regelmatige wijze gehouden vogels over te laten aan een andere persoon die voldoet aan de voorwaarden van artikel 13, § 3, die sedert ten minste 5 jaar houder is van een inventaris en die niet onder hetzelfde dak woont.

Dezelfde bepalingen worden toegepast wanneer de houder van een inventaris zich tegen inspectie of controle verzet of bedrieglijke methoden gebruikt om hieraan te ontsnappen.

HOOFDSTUK IV

Bijzondere bepalingen

Artikel 17

§ 1. Onverminderd strengere bepalingen in andere wetgevingen is het gebruik van de volgende middelen, installaties of methoden voor het bemachtigen of doden van vogels verboden :

- strikken, lijn, haken, blindgemaakte, verminkte of vastgemaakte levende vogels die gebruikt worden als lokvogels, bandopnemers, elektrocutie-apparatuur ;

- kunstmatige lichtbronnen, spiegels, inrichtingen voor de verlichting van het doel, vizierinrichtingen met een beeldomkeerder of een elektronische beeldversterker voor het schieten 's nachts ;

- explosieven ;

- netten, vallen, vergiftigd of verdovend aas ;

- semi-automatische of automatische wapens waarvan het magazijn meer dan twee patronen kan bevatten ;

— het achtervolgen met of het schieten vanuit een voertuig of een boot die al dan niet in beweging is.

§ 2. Het is verboden de volgende tuigen of middelen die geschikt zijn voor het vangen of verdelgen van vogels te verkopen, te koop aan te bieden, te kopen, onder zich te hebben en te vervoeren :

— vogelvangstnetten : hieronder wordt verstaan de netten die een maaswijdte hebben tussen 11 en 29 mm, gemeten over het garen van knoop tot knoop, vervaardigd uit synthetische, kunstmatige of natuurlijke vezels en waarvan het garen is samengesteld uit 2 tot 8 getortste of **geweven** draden ;

— mistnetten : netten in banen, aan het stuk of in een bepaalde vorm vervaardigd, van garens uit synthetische of kunstmatige vezels met een totale dikte van minder dan 150 **deniers** (16,2 mg per meter) en waarvan de maaswijdte gemeten over het garen, van knoop tot knoop, kleiner is dan 35 mm ;

— vogelklemmen of klapnetten die bewegen door veerkracht ;

- kooien of vleugen waarbij in het dak zijn ingebouwd ofwel trechtervormige constructies, ofwel een naar binnen draaiend gedeelte, ofwel een plank met gaten groter dan 10 **cm²** ;

— inloopkooien en automatische of semi-automatische klepkooien ;

— produkten op basis van kleefstoffen die worden aangewend om vogels te vangen of af te schrikken.

§ 3. Afwijkingen van de verbodsbepalingen van dit artikel kunnen slechts worden toegestaan ten behoeve van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen voor het wetenschappelijk onderzoek dat voor dit Instituut en onder zijn toezicht wordt verricht.

Artikel 18

Wanneer in artikel 17, § 2 vermelde middelen of installaties worden aangetroffen op hun terreinen zullen de houders van het jachtrecht worden veroordeeld tot een boete van 25 frank, tenzij ze kunnen bewijzen dat zij deze tuigen niet hebben geplaatst of gedoogd.

Artikel 19

§ 1. De in strijd met de bepalingen van dit decreet te koop aangeboden, gekochte, verkochte, bij vangst gebruikte of onder zich gehouden tuigen en middelen worden onmiddellijk in beslag genomen en voor zover zij niet worden overgemaakt aan het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen voor aanwending bij wetenschappelijk onderzoek, door de gerechtelijke macht verbeurd verklaard en vernietigd.

§ 2. De in strijd met de bepalingen van dit decreet en de besluiten ter uitvoering ervan onder zich gehouden, bij het vangen gebruikte, gevangen, vervoerde, gekochte of te koop aangeboden, geleverde of geruilde vogels worden onmiddellijk in beslag genomen en vrijgelaten in een aangepast biotoop en op het gepaste tijdstip.

Zo nodig kunnen de in beslag genomen vogels toevertrouwd worden aan een erkend vogelasielhouder die ze verzorgt en **uitwent** om ze nadien in de natuur vrij te laten.

Bij de inbeslagneming van deze vogels mogen de met de controle belaste personen zich laten vergezellen door een of meer experten-ornithologen die erkend zijn door de Gemeenschapsminister tot wiens bevoegdheid de vogelbescherming behoort.

§ 3. De in strijd met de bepalingen van dit decreet gedode vogels worden onmiddellijk vernietigd.

Artikel 20

§ 1. Processen-verbaal die worden opgemaakt door officieren van gerechtelijke politie, leden van de rijkswacht, **kantonniers**, stationschefs, veldwachters en douaniers, ambtenaren van de gemeentepolitie alsmede, naargelang van het geval, door de ingenieurs en aangestelden van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu, de beëdigde wachters van erkende natuurreservaten en de andere door de bevoegde Minister aangewezen ambtenaren en boventallige ambtenaren, hebben bewijskracht tot het tegenbewijs is geleverd.

§ 2. In de uitoefening van hun opdracht mogen de in § 1 bedoelde overheidspersonen fabrieken, magazijnen, bergplaatsen, kantoren, boten, bedrijfsgebouwen, stallen, **stapelhuizen**, stations, wagons, voertuigen, al of niet afgesloten bossen en terreinen zonder bebouwing en de in de open lucht gelegen bedrijven betreden. Zij mogen de plaatsen die tot woning dienen slechts bezoeken met verlof van de rechter in de politierechtbank en dan enkel van 5 uur 's morgens tot 9 uur 's avonds. Dat verlof is eveneens vereist voor het bezoeken van de niet voor het publiek toegankelijke plaatsen vóór 5 uur 's morgens en na 9 uur 's avonds.

Artikel 21

§ 1. Overtredingen van artikelen 4, 14, 15, 16, 19, 24 en 26 of van ter uitvoering van die artikelen genomen besluiten, worden gestraft met een gevangenisstraf van 7 dagen tot 1 maand en met een geldboete van 26 frank tot 1.000 frank of met één van die straffen alleen, onverminderd de toepassing van strengere straffen bepaald bij het Strafwetboek, het jachtdecreet van 24 juli 1991 en de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud.

§ 2. Overtredingen van de bepalingen van dit decreet of van ter uitvoering ervan genomen besluiten, voor zover zij niet strafbaar zijn bij toepassing van § 1, worden gestraft met een gevangenisstraf van 1 tot 7 dagen en met een geldboete van 10 frank tot 25 frank of met één van deze straffen alleen. In geval van herhaling binnen vijf jaar na een veroordeling wegens een zelfde feit zijn de bij § 1 gestelde straffen toepasselijk.

§ 3. Voorwerpen die hebben gediend tot het plegen van de overtreding of die eruit voorkomen, worden in beslag genomen. Eetbare of bederfbare in beslag genomen voorwerpen worden onmiddellijk aan de dichtstbijzijnde **weldadigheidsinstelling** afgegeven.

HOOFDSTUK V

Verdelging van vogels die schade aanrichten

Artikel 22

§ 1. Als alle middelen ter afschrikking en verjaging zijn uitgeput en onvoldoende blijken, kan de eerstaanwezende

ingenieur, diensthoofd van de Dienst Groenbeheer die ter plaatse bevoegd is, in afwijking van artikel 4 vergunning verlenen aan de grondgebruiker of zijn afgevaardigde alsmede aan de technische beambten om één van de in § 2 vermelde vogelsoorten te doden of te verdelgen op de plaatsen waar en in de periode waarin deze vogels belangrijke schade veroorzaken.

§ 2. De in § 1 bedoelde vergunning kan slechts worden verleend voor één van de volgende vogelsoorten : spreeuw, huismus, zwarte kraai, wilde eend en houtduif.

§ 3. Voor het verdelgen kunnen de in § 1 vermelde personen onder hun verantwoordelijkheid en ertoe gehouden een sluitende aansprakelijkheidsverzekering aan te gaan, gebruik maken van vuurwapens, zelfs zonder jachtverlof. Het gebruik van elk ander middel is verboden.

Het doorschieten van nesten of het gebruik van lokmiddelen, lokvogels of lokvoedsel bij de verdelging is verboden.

§ 4. De afgevaardigde van de grondgebruiker moet ten minste de volle leeftijd van 21 jaar hebben bereikt en zijn geslaagd in het jachtexamen. Hij mag niet zijn veroordeeld voor enige overtreding in verband met stroperij, jachtmisdrijven, aanslag op personen of eigendommen of inbreuken op de reglementeringen inzake vogelbescherming en natuurbehoud.

§ 5. De afgevaardigde van de grondgebruiker moet in het bezit zijn van een schriftelijk bewijs van zijn overeenkomst met de grondgebruiker, gedateerd en getekend door de grondgebruiker en hemzelf. Dit schriftelijk bewijs moet vermelden :

1. naam, voornamen, beroep en woonplaats van beide partijen en plaats en datum van geboorte van de afgevaardigde ;

2. de exacte kadastrale beschrijving van de percelen waarvoor de vergunning van toepassing is

3. de geldigheidsduur van de afvaardiging ;

4. de vogelsoort waarop de vergunning van toepassing is.

De maximum geldigheidsduur voor de vergunning en afvaardiging bedraagt 3 maanden, met mogelijkheid tot vernieuwing.

De schriftelijke overeenkomst wordt gevisieerd door de burgemeester van de gemeente waar de percelen zijn gelegen. Deze bezorgt binnen de 24 uur een kopie hiervan aan de eerstaanwezende ingenieur, diensthoofd van de bevoegde Dienst Groenbeheer en aan de commandant van de plaatselijke rij kswachtbrigade .

§ 6. De schriftelijke afvaardiging moet op vraag van één van de in artikel 19 vermelde personen kunnen worden voorgelegd.

Ingeval van intrekking van de afvaardiging wordt de in § 5 bedoelde burgemeester hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht. Hij bezorgt hiervan binnen de 24 uur kopie aan dezelfde als in § 5 vernoemde personen.

Bij veroordeling van de afgevaardigde voor één van de in § 4 vermelde inbreuken vervalt automatisch de afvaardiging.

§ 7. De gedode vogels worden onmiddellijk vernietigd of toevertrouwd aan een officieel onderzoeksorganisme. Elke handel in deze vogels is verboden.

HOOFDSTUK VI

Bescherming van de biotopen van bedreigde vogelsoorten

Artikel 23

§ 1. In de broedgebieden van de in bijlage 1 van de Europese richtlijn vermelde vogelsoorten is in een straal van 50 m rond hun nesten elke storende activiteit verboden.

De Minister maakt de inventaris op van de gebieden die voor deze vogelsoorten een belangrijk broed-, rui-, overwinterings- of rustgebied vormen. Hij stelt de nodige beschermingsmaatregelen voor aan de Executieve.

De Minister treft eveneens alle nodige beschermingsmaatregelen ter voorkoming van vervuiling, biotoopverstoring, verstoring van vogels of legsels in de hierboven omschreven gebieden.

De Executieve brengt jaarlijks verslag uit over de maatregelen die getroffen zijn of in het vooruitzicht worden gesteld met betrekking tot de uitvoering van de bepalingen van internationale en Europese verbintenissen.

HOOFDSTUK VII

Overgangsbepalingen

Artikel 24

Alle vogels met open voetringen of alle vogels met open én gesloten voetringen van de soorten die wel in bijlage 2 van het koninklijk besluit van 9 september 1981 betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 16 december 1981 en de besluiten van de Vlaamse Executieve van 20 november 1985, 4 november 1987 en 14 december 1988, maar niet in artikel 13, § 2 van dit decreet voorkomen, mogen in afwijking van artikel 7 van dit decreet in bezit worden gehouden tot uiterlijk 31 juli 1993. Deze vogels moeten voldoen aan de bepalingen van voornoemd koninklijk besluit van 9 september 1981 en het ministerieel besluit van 14 september 1981, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Executieve van 14 december 1988, waarbij het houden van vogels en een tijdelijke bevoorrading in vogels wordt toegestaan in toepassing van de bepalingen van het koninklijk besluit van 9 september 1981, betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest, en voorzien zijn van een geregistreerde ring. In tussentijd mogen ze niet meer worden vervoerd, geruild of tentoongesteld.

De vogelhouder moet bij controle kunnen bewijzen dat de onder zich gehouden vogel op een rechtmatige wijze ingeschreven staat op een inventaris die dateert van vóór de inwerkingtreding van dit decreet.

Deze vogels mogen slechts worden vervangen volgens de bepalingen van dit decreet.

HOOFDSTUK VIII

Slotbepalingen

Artikel 25

Alle door de Executieve aanvaarde vergunningen die een uitzondering uitmaken op artikel 4, alsook alle uitzonderingsvergunningen ter uitvoering van artikelen 9, 15 en 24 moeten voldoen aan de volgende voorwaarden :

a) ze moeten artikel 13 van de Benelux-overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming, ondertekend te Brussel op 10 juni 1970 en goedgekeurd bij de wet van 29 juli 1971, gewijzigd door het Protocol van 20 juni 1977, goedgekeurd bij de wet van 20 april 1982, eerbiedigen voor zover het een afwijking betreft van de bepalingen van deze Overeenkomst of van bepalingen die krachtens deze Overeenkomst zijn genomen ;

b) deze uitzonderingsvergunningen bevatten :

- de soorten die het voorwerp uitmaken van de afwijking ;

- de voorwaarden van toepassing met tijds- en plaatsaanduiding van de vergunning ;

- welke de bevoegde autoriteit is om te bepalen of de omstandigheden zo'n vergunning wettigen en om te bepalen welke middelen, installaties of methoden kunnen worden aangewend, met welke beperkingen of door welke personen ;

- de vastgestelde controlesystemen ;

- de duur van de vergunning ;

- de middelen welke mogen worden gebruikt ;

c) de regeling van de voorwaarden waaronder het transport van de gedode vogels en van de aangewende middelen kan gebeuren, moet erin worden opgenomen ;

d) de vergunning wordt slechts toegestaan als uit een schriftelijk expertiseverslag van een technisch beambte van de Dienst Groenbeheer blijkt dat alle andere middelen hebben gefaald ;

e) de toegestane uitzonderingen moeten steeds in overeenstemming zijn met de bepalingen van artikel 9, 1, a), b) en c) van de Europese richtlijn ;

f) tegelijkertijd met hun toekenning worden de vergunningen ingeschreven in een register dat toegankelijk is voor het publiek. Kopie van eventuele adviezen van de Hoge Raad en uit het register van de vergunningen worden tegen vergoeding van de verzendingskosten na eenvoudige vraag bij de door de Minister aangewezen ambtenaar, toegezonden ;

g) een kopie van het register wordt maandelijks overgemaakt aan de Commissie.

Artikel 26

De Minister kan na consultatie van de Hoge Raad tijdelijk steeds strengere beschermingsmaatregelen treffen dan die welke door dit decreet bepaald worden.

Artikel 27

Het koninklijk besluit van 9 september 1981 betreffende de bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 16 december 1981 en de besluiten van de Vlaamse Executieve van 20 november 1985, 4 november 1987 en 14 december 1988, en het ministerieel besluit van 14 september 1981, gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Executieve van 14 december 1988, waarbij het houden van vogels en een tijdelijke bevoorrading in vogels wordt toegestaan in toepassing van de bepalingen van het koninklijk besluit van 9 september 1981, betreffende de

bescherming van vogels in het Vlaamse Gewest, worden opgeheven.

Artikel 28

Dit decreet treedt in werking de dag die volgt op de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

L. DIERICKX
